

MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Bogdan Zdrojewski

Warszawa, dnia 2 czerwca 2014 r.

BAK-092-268 /14

BAK/268 /14

Pan
Dariusz Wiktorowicz
Dyrektor Naczelny i Artystyczny
Teatru Dzieci Zagłębia
im. Jana Dormana
w Będzinie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji¹ przeprowadzono kontrolę w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana w Będzinie (dalej: Teatr) w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji oraz realizacji zadania pn. „Edukacja kulturalna” – umowa NR 06237/12/DMP z dnia 28 maja 2012 r.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie upoważnienia Nr 5 /2014 z dnia 27 marca 2014 r. przez Elżbietę Pindera - głównego specjalistę w Biurze Audytu Wewnętrznego i Kontroli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w terminie od 1 do 11 kwietnia do 2014 r.

Zgodnie z art. 47 w zw. z art. 46 ustawy o kontroli, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

I. Podstawa funkcjonowania Teatru i realizacji zadania

Teatr Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana jest samorządową instytucją kultury współprowadzoną i współfinansowaną przez Gminę Będzin oraz Powiat Będziński - na podstawie umowy z dnia 1 lutego 1999 r. Teatr został wpisany do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Urząd Miejski w Będzinie pod numerem RIK-T/1/92.

Teatr działał w oparciu o przepisy ustaw: o samorządzie gminnym², o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej³, ustawy o finansach publicznych⁴, ustawy o rachunkowości⁵ oraz statut wprowadzony Uchwałą XXI/235/2008 Rady Miejskiej Będzina z dnia 31 marca 2008 r. i statut wprowadzony Uchwałą Nr XXVI/269/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 września 2012 r.

¹Dz. U. nr 185, poz. 1092

² Dz. U. z 2001r. nr 142, poz. 1591 ze zm.

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

W kontrolowanym okresie i w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych Dyrektorem Naczelnym i Artystycznym Teatru jest Pan Dariusz Wiktorowicz, powołany przez Prezydenta Miasta Będzina - Zarządzenie nr 0050 254 2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. Funkcję Główniej Księgowej pełni pani Hanna Wiśniewska zatrudniona na podstawie umowy o pracę z dnia 1 grudnia 1995 r.

II. Ocena wykorzystania dotacji oraz realizacji zadania

Pozytywnie oceniono wykorzystanie przez Teatr dotacji celowej otrzymanej w 2012 r. z budżetu państwa na realizację zadania. Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczona. Pozytywnie oceniono prawidłowość i rzetelność sporządzonego raportu końcowego wraz z jego korektą z realizacji zadania oraz dokumentów stanowiących podstawę jego sporządzenia. Nie ustrzeżono się jednak naruszenia przepisów statutu Teatru w zakresie zaciągnięcia zobowiązania z tytułu zawarcia umowy cywilnoprawnej z Dyrektorem Teatru oraz wewnętrznej procedury w zakresie zatwierdzenia rachunku wystawionego z tytułu ww. umowy cywilnoprawnej.

III. Dokumenty objęte badaniem kontrolnym.

Podstawowe dokumenty dotyczące realizacji zadania:

- umowa nr 06237/12/DMP z dnia 28 maja 2012 r., której zawarcie poprzedzał wniosek Teatru o udzielenie dotacji na zadanie,
- dowody źródłowe - umowy cywilnoprawne, faktury, rachunki, dowody potwierdzające poniesienie kosztów z tytułu wynagrodzeń osobowych związanych z realizacją zadania, dowody bankowe, dokumenty potwierdzające uregulowanie przez Teatr zobowiązań publicznoprawnych z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych w związku z realizacją zadania (deklaracja o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2012 r. - PIT- 4R, deklaracje rozliczeniowe ZUS DRA),
- dokumenty potwierdzające uzyskane przychody z tytułu realizacji zadania.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

Zadanie pn. „Edukacja kulturalna” zostało zrealizowane przez Teatr na podstawie umowy Nr 06237/12/DMP z dnia 28 maja 2012 r. dotyczącej dofinansowania zadań w ramach programu/priorytetu Wydarzenia artystyczne/Teatr i taniec, ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dalej: Minister) pochodzących z budżetu państwa. Całkowity koszt zadania (według powyższej umowy) to kwota 342.233,00 zł, pokryty:

- ze środków dotacji celowej - kwota 200.000,00 zł stanowiąca 58,44 % całkowitego kosztu zadania,
- ze środków wkładu własnego Teatru - kwota 135.633,00 zł,
- z przychodów uzyskanych z tytułu realizacji zadania - kwota 6.600,00 zł.

Wykonany całkowity koszt zadania to kwota 347.777,25 zł, pokryty został ze środków dotacji celowej w kwocie 199.450,00 zł, środków własnych w kwocie 143.497,61 zł i z przychodów uzyskanych podczas realizacji zadania – w kwocie 4.829,64 zł. Środki dotacji celowej zostały wykorzystane przez Teatr na poziomie 99,73 % udzielonej dotacji. Udział dotacji Ministra w wykonanych całkowitych kosztach zadania stanowił 57,35%.

W ramach dofinansowanego przez Ministra zadania Teatr w 2012 r. przygotował i wystawił 4 przedstawienia o tytułach: „Bajka Zjajka” (kwota 55.518,55 zł), „Brzydkie kaczątko” (kwota 93.614,86 zł), „W brzuchu wilka”(kwota 95.509,49 zł), „Rozalinda” (kwota 103.134,35 zł).

1. Koszty zadania.

Koszty zadania zostały potwierdzone: umowami cywilnoprawnymi zawieranymi w celu realizacji zadania, fakturami / rachunkami, dowodami bankowymi, zapisami w księgach rachunkowych.

W toku kontroli sprawdzono wszystkie dokumenty źródłowe, które stanowiły podstawę rozliczenia zadania, w tym: opłacone ze środków dotacji celowej MKiDN, jak i sfinansowane ze środków własnych Teatru.

W celu realizacji ww. przedstawień Teatr zawarł 28 umów cywilnoprawnych, na podstawie których wystawiono 44 rachunki. Honoraria z powyższych umów to łączna kwota 147.060,00 zł. Wykonawcami 4 spośród 28 zawartych umów cywilnoprawnych byli pracownicy Teatru. Koszt zawartych z nimi umów powiększono o kwotę 3.733,57 zł stanowiącą sumę pochodnych od wynagrodzeń, w tym z tytułu ubezpieczeń społecznych i funduszu pracy. Całkowity koszt zawartych umów cywilnoprawnych stanowił kwotę 150.793,57 zł, z której kwota 149.552,97 zł została sfinansowana ze środków dotacji celowej Ministra. Wynagrodzenia dla wykonawców zostały zapłacone, po wystawieniu przez nich rachunków, za pośrednictwem rachunku bankowego Teatr uregulował z ich tytułu zobowiązania publicznoprawne, w tym z tytułu ubezpieczeń społecznych, odpisów na fundusz pracy oraz pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych w terminie do dnia 15 grudnia 2012 r.

Ponadto Teatr realizując zadanie dokonywał zakupu usług oraz materiałów, co potwierdzono w trakcie kontroli. Skontrolowano 416 faktur/rachunków na łączną kwotę 89.430,17 zł, z której kwota w wysokości 49.897,03 zł została sfinansowana ze środków dotacji celowej Ministra. Wszystkie rachunki /faktury opłacone ze środków dotacji celowej Ministra zawierają informację, że zostały opłacone z ww. środków. Dokumentacja jest prowadzona w sposób przejrzysty, staranny i zgodny z § 5 ust. 2 umowy dotacyjnej. Dokumenty źródłowe dotyczące realizacji zadania, zarówno opłacone ze środków Ministra, jak i środków własnych Teatru zawierają informację o tytule przedstawienia, którego dotyczą. Dowody księgowo są sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno – rachunkowym, zatwierdzone do zapłaty, zadekretowane oraz zaksięgowane.

Ze środków własnych i z przychodów uzyskanych w trakcie realizacji zadania Teatr sfinansował:

- koszty wynikające z umów cywilnoprawnych zawartych z pracownikami Teatru w kwocie 1.240,60 zł,
- koszt zakupu materiałów i usług na łączną kwotę 39.533,14 zł,
- wynagrodzenia osobowe pracowników (pracowni plastycznej, pracowników technicznych i aktorów) Teatru biorących udział w realizacji przedstawień objętych zadaniem w łącznej kwocie 107.553,51 zł.

Koszty poszczególnych zakresów zadań nie były wyższe ani niższe niż 15% planowanych kosztów i mieściły się w granicach od 0,37% - 5,08%.

2. Przychody uzyskane przez Teatr w trakcie realizacji zadania.

W trakcie realizacji zadania Teatr uzyskał przychody ze sprzedaży zaproszeń i biletów wstępu na spektakle premierowe w łącznej wysokości 4.829,64 zł netto. Sprzedano łącznie 492 zaproszenia i bilety wstępu, których cena kształtowała się od 5,00 zł netto - do 20,00 zł netto, a przychody uzyskane z poszczególnych przedstawień wyniosły:

„Bajka Zjajka” - kwota 1.175,93 zł netto,

„Brzydkie kaczątko” – kwota 1.468,52 zł netto,
„W brzuchu wilka” - kwota 754,63 zł netto,
„Rozalinda” – kwota 1.430,56 zł netto.

Teatr w trakcie realizacji zadania uzyskał przychody na poziomie 73,18% planowanych przychodów (kwota 6.600,00 zł) i przeznaczył je na realizowane w 2012 r. zadanie określone umową dotacyjną.

W trakcie kontroli Główna Księgowa poinformowała, że Teatr po zakończeniu zadania uzyskiwał przychody z tytułu sprzedaży przedstawień zrealizowanych przy udziale środków dotacji celowej Ministra. Dotychczas uzyskane przychody (336.383,46 zł) były niższe od kosztów (364.515,76 zł) wystawienia przedstawień o kwotę 28.132,30 zł. Pomimo to, Dyrektor Teatru i Główna Księgowa skierowali do Ministra pismo w sprawie możliwości przeznaczenia uzyskiwanych przychodów z ww. tytułu na pokrywanie kosztów wystawiania przedstawień.

W trakcie kontroli ustalono także poziom frekwencji na przedstawieniach zrealizowanych przy udziale środków dotacji celowej Ministra. Analiza przeprowadzona w oparciu o liczbę miejsc na widowni, liczbę przedstawień (według tytułów) i liczbę widzów w 2012 r. wykazała, że:

- „Bajka Zjajka” (prapremiera w dniu 31 marca 2012 r.) – 28 przedstawień, frekwencja 43% przy dostępnych 70 miejscach,
- „W brzuchu wilka” (premiera 21 września 2012 r.) - 7 przedstawień, frekwencja 25% przy dostępnych 268 miejscach,
- „Rozalinda” (premiera w 20 października 2012 r.) - 7 przedstawień, frekwencja 71% przy dostępnych 268 miejscach,
- „Brzydkie kaczątko” (premiera w 24 listopada 2012 r.) - 24 przedstawienia, frekwencja 85% przy dostępnych 268 miejscach.

W roku 2013 frekwencja w przypadku trzech tytułów przedstawień wzrosła i tak: „Bajka Zjajka”- frekwencja 90 %, „W brzuchu wilka” - frekwencja 52 %, „Rozalinda”- frekwencja 75 %. W przypadku przedstawienia pt. „ Brzydkie kaczątko” frekwencja obniżyła się do poziomu 78 %, należy jednak zaznaczyć, że liczba spektakli w 2013 r. była prawie dwukrotnie większa (47) niż w 2012 r.

3. Odsetki bankowe od środków dotacji celowej.

Odsetki bankowe, stanowiące różnice pomiędzy odsetkami naliczonymi przez bank od środków finansowych Ministra, a kosztami prowadzenia rachunku bankowego w kwocie 847,62 zł zostały przekazane przez Teatr na rachunek MKiDN w dniu 18 grudnia 2012 r., tj. z zachowaniem terminu, o którym mowa w paragrafie 6 umowy dotacyjnej.

4. Podatek VAT otrzymany przez Teatr z tytułu usług/dostaw opłaconych ze środków dotacji celowej Ministra.

Teatr dokonał zwrotu otrzymanego podatku VAT w kwocie proporcjonalnej do udziału środków Ministra w finansowaniu danej faktury/rachunku. Łączna kwota zwróconego podatku VAT to 7.601,50 zł, w tym: kwota 6.136,40 zł - zwrot w dniu 19 listopada 2012 r. i kwota 1.465,10 zł - zwrot w dniu 15 stycznia 2013 r.

5. Raport końcowy z realizacji zadania.

Teatr w dniu 28 grudnia 2012 r. przesłał do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego raport końcowy z realizacji zadania, tj. w terminie nieprzekraczającym 30 dni od daty zakończenia zadania, zgodnie z § 8 ust. 1 umowy dotacyjnej.

Pismem z dnia 9 grudnia 2013 r. (znak: L.Dz.1078 DN.031/2013) Teatr poinformował MKiDN, że realizując zadanie nie sporządził pisemnego aneksu do umowy cywilnoprawnej nr [redacted] z 25 czerwca 2012 r. na kwotę 550 zł zmieniając jej zakres, co powoduje, że powyższa kwota dotacji wykorzystana została niezgodnie z przeznaczeniem. Wraz z ww. pismem Teatr przesłał korektę raportu końcowego z realizacji zadania oraz w dniu 10 grudnia 2013 r. i w dniu 17 grudnia 2013 r. dokonał zwrotu kwoty 648 zł, w tym: dotacja 550 zł oraz odsetki - kwota 98 zł, w wysokości liczonej jak dla zaległości podatkowych od daty przekazania środków przez Ministra.

Dyrektor Teatru uznając, że Teatr poniósł koszt nie mający odzwierciedlenia w realizacji zakresu umowy nr [redacted] z 25 czerwca 2012 r. zrekompensował go z własnej inicjatywy i z własnych środków wpłacając powyższą kwotę 550,00 zł wraz z odsetkami (łącznie 648 zł) do kasy Teatru.

Ponadto ustalono, że:

- w treści 27 umów cywilnoprawnych zawartych przez Teatr wymienia się Dyrektora Teatru jako reprezentującego Teatr i zamawiającego, natomiast nie wymienia się Głównej Księgowej, której w myśl § 14 ust. 2 statutu⁶ współdziałanie z dyrektorem Teatru było niezbędne do składania w imieniu Teatru oświadczeń woli i zaciągania zobowiązań. Umowy są podpisane, w imieniu zamawiającego, przez Dyrektora Teatru oraz Główną Księgową,
- w umowach cywilnoprawnych nie określono czy wynagrodzenie z nich wynikające jest wynagrodzeniem netto czy brutto,
- umowa nr [redacted] zawarta w dniu [redacted] 2012 r. w sprawie reżyserowania przedstawienia pt. „W brzuchu wilka” budzi zastrzeżenia formalne z uwagi na fakt, iż wykonawca umowy (reżyser) Pan Dariusz Wiktorowicz jest jednocześnie Dyrektorem Teatru i występuje w umowie z jednej strony jako reprezentujący Teatr, z drugiej jako reżyser. Zamawiającym, zgodnie z treścią umowy są Główna Księgowa Teatru oraz Dyrektor Teatru. Umowa została podpisana przez Główną Księgową po uzyskaniu zgody organizatora Teatru na zawarcie umowy cywilnoprawnej z Dyrektorem Teatru. Przedmiotowa umowa została zparafowana przez pana [redacted] radcę prawnego, który zgodnie z zakresem obowiązków [redacted] świadczy pomoc prawną na rzecz Teatru.

W statucie Teatru nie przewidziano sytuacji, w której dyrektor Teatru wykonywałby zadania zleczone (przekraczające zakres jego obowiązków wynikających ze statutu) na rzecz Teatru i tym samym nie określono kto jest uprawniony do występowania w imieniu Teatru wraz z Główną Księgową w celu zachowania zasady współdziałania dwóch osób do składania oświadczeń woli i zaciągania zobowiązań gdy wykonawcą umowy cywilnoprawnej jest dyrektor Teatru.

Główna Księgowa złożyła dodatkowe wyjaśnienie, w którym informuje, że powierzenie dodatkowych prac Dyrektorowi Teatru – reżyserowanie przedstawienia pt. „W brzuch wilka” wynika z zapisów we wniosku o dotację Ministra oraz z uwzględnienia jego wynagrodzenia w kosztorysie zadania dot. honorariów dla reżyserów.

⁶ statut z dnia 31 marca 2008 r.

- trzy rachunki (łącznie kwota 12.000,00 zł) wystawione na podstawie umowy nr _____ z dnia _____ 2012 r. przez reżysera pana Dariusza Wiktorowicza zostały zatwierdzone do wypłaty przez pana Dariusza Wiktorowicza – Dyrektora Teatru. W myśl § 11 ust. 6 instrukcji wewnętrznego obiegu dokumentów finansowo - księgowych stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia Dyrektora nr 1/2011 z dnia 31 stycznia 2011 r. rachunki z tytułu umów o dzieło, zlecenia i licencyjnej zatwierdza do wypłaty dyrektor. Dyrektor nie udzielił w tym zakresie żadnych pełnomocnictw. Dyrektor kierując się powyższym uregulowaniem zatwierdził do wypłaty powyższe rachunki, co spowodowało że wystawcą i zatwierdzającym rachunki do wypłaty była ta sama osoba.

Na okoliczność zatwierdzenia do wypłaty powyższych rachunków przez dyrektora pani _____, w Teatrze, która podpisała się jako sprawdzająca rachunki pod względem merytorycznym i pani _____ jako sprawdzająca rachunki pod względem formalno – rachunkowym złożyły wyjaśnienie, że rachunki wystawione zostały po wykonaniu kolejnych etapów zadania, co potwierdzają raporty z odbytych prób w okresie od czerwca do dnia premiery, tj. 21 września 2012 r.

- jeden rachunek (ujęty na koncie 409 - 3 honoraria - RP-204) na kwotę 2.250,00 zł wystawiony przez _____ na podstawie umowy nr _____ z dnia _____ 2012 r. nie zawiera daty wystawienia.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli, wnoszę o uregulowanie zasad w zakresie:

- zawierania przez Teatr umów cywilnoprawnych z dyrektorem Teatru,
- zatwierdzania rachunków wystawionych przez dyrektora Teatru z tytułu umów cywilnoprawnych,

oraz zalecam:

- w umowach cywilnoprawnych wskazywać, zgodnie z zapisami statutu, reprezentację Teatru niezbędną do zaciągania zobowiązań i precyzyjnie określać wynagrodzenie wykonawców,
- rachunki opatrywać datą ich wystawienia.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli⁷, oczekuję od Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA
POLSKIEGO

Bogdan Zarycki

⁷ Dz. U. z 2011r. Nr 185, poz. 1092